

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-454

20.5.2022

Fremtind Forsikring AS

Bilansvar

Størrelsen på verdiforringelse etter kollisjon – hvilken sakkyndig vurdering skal vektlegges?

Det inntraff en kollisjon mellom klagers bil og motpartens bil. Det var på det rene at motparten var ansvarlig for kollisjonen. Under henvisning til en uttalelse fra en merkeforhandler, fremmet klager krav om dekning av kr 300 000 for verdiforringelse. Selskapet avsto klagers krav, og partene ble deretter enige om at en ekstern advokat skulle skrive en betenkning vedrørende størrelsen på verdiforringelsen. På bakgrunn av betenkningen tilbød selskapet kr 80 000 for verdiforringelse på klagers bil. Klager fastholdt at verdiforringelsen måtte settes høyere og i tråd med uttalelsen fra merkeforhandleren. Nemndas flertall kom til at klager hadde dokumentert en verdiforringelse på kr 300 000.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 300 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for verdiforringelse på bil etter kollisjon.

Klagers bil kolliderte i september 2021 med motpartens bil som var ansvarsforsikret hos Fremtind (heretter selskapet). Det er på det rene at motpartene var ansvarlig for kollisjonen.

Klager henvendte seg til selskapet 19.10.21 vedrørende erstatning for verdiforringelse og videre håndtering av saken.

Selskapet svarte 21.10.21 at et verditap først ble realisert ved salg av bilen. Selskapet viste videre til at det avgjørende var om klager faktisk hadde et økonomisk tap, herunder hvor mye mindre bilen kunne bli solgt for, sammenlignet med en tilsvarende bil uten kollisjonsskade. Selskapet viste også til at det var klager som måtte dokumentere at reparasjonsmetoden hadde medført at bilens tilstand var verre enn før skaden.

Klager fremmet 7.12.21 krav om dekning av kr 360 000 i verditap (30 % av kr 1 200 000). Klager viste i den forbindelse til e-post fra en merkeforhandler hvor det fremgikk at:

Dette er kun ett estimat/ synsing på verdien fra vår siden da dette er en spesiell case!

Om vi sier bilen din har en markedsverdi i dag på 1.200.000,- uten kollisjonsskaden, vil vår vurdering vært på en tilsvarende bil med kollisjonsskade hatt en estimert lavere verdi på 25 til 35 % på en bil til markedsverdi (1.200.000,-)

Vurdering gjøres ut ifra en skade på 550 000,- kr

Deretter var det ytterligere dialog mellom klager og selskapet. Det ble sendt en ny uttalelse fra merkeforhandler hvor det fremgikk at en slik bil uten skade ville blitt annonsert for kr 1 199 000, men kr 899 000 med skade.

Den 4.1.22 foreslo selskapet at vurderingen av verdiforringelse/salgslyten og verdien av denne skulle avgjøres ved voldgift.

Partene ble enige om at selskapet kunne gi mandat til en ekstern advokat om en betenkning i saken.

Ekstern advokat innhentet uttalelse i saken fra NAF og bruktbilsjef hos en bilforhandler. NAF satt verdiforringelsen skjønnsmessig til kr 60 000. Bruktbilsjef hos bilforhandleren anslo at bilen ville være verdt ca. 15 % mindre enn tilsvarende bil uten skade. Ekstern advokat kom i sin betenkning datert 4.2.22 til at verdiforringelsen/salgslysten burde settes til kr 80 000,-.

Selskapet svarte 7.2.22 at de kunne tilby kr 80 000 for verdiforringelse på klagers bil.

Klager var misfornøyd med selskapets tilbud og brakte saken inn til Finansklagenemnda 10.2.22.

Klager krever erstatning for verdiforringelse etter kollisjon med kr 300 000 og viser til at dette stemmer med beløpet fastsatt av en spesialist hos en merkeforhandler. Selskapet har tilbudt erstatning nærmest det laveste anslaget av verdiforringelsen på kr 80 000 som siste og endelige tilbud. Klager har også vist til at selskapet har vegret seg for å kontakte fagspesialister og sakkyndige i luksusbilsegmentet. Klager anfører at selskapet ikke har tatt den mest spesialiserte kompetansen på det aktuelle bilmerket med i vurderingen.

Selskapet avviser kravet og anfører at klager har krav på kr 80 000 i erstatning for verdiforringelse på sin bil. Selskapet mener at klager ikke har sannsynliggjort et større erstatningsberettiget tap for verdiforringelsen. Selskapet stiller spørsmålstegn ved merkeforhandlers estimer av verdiforringelse og reell salgsverdi sett hen til merkeforhandlers egeninteresse i saken i forbindelse med eventuelt innbytte eller salgsoppdrag. Selskapet har vist til at merkeforhandler har satt et svært høyt estimat sammenliknet med øvrige estimer som foreligger i saken.

Reparasjonen besto i det alt vesentlige av utskifting av deler. Dette taler for en lavere verdiforringelse enn i tilfeller hvor skaden har medført behov for større oppretting av rammeskjevheter og enda større påvirkning på bilen enn i de tilfeller hvor det meste av skaden kan gjenopprettes ved å skifte ut hele deler med nye deler. Selskapet mener at NAFs vurdering går langt mer konkret til verks enn de øvrige vurderingene i saken.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapets beregning av verdiforringelse etter kollisjon er korrekt.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Hege Sundby, bemerker:

Flertallet mener sikrede må få medhold.

Partene er enige om at klager har krav på erstatning for verdiforringelse for sin bil etter kollisjon i september 2021, men uenige om størrelsen på verdiforringelsen.

Klager har fremlagt dokumentasjon fra bilforhandler X vedrørende verditap/verdiforringelse som følge av kollisjonen. Det fremgår av e-post fra bilforhandler X at:

Dette er kun ett estimat/ synsing på verdien fra vår siden da dette er en spesiell case!

Om vi sier bilen din har en markedsverdi i dag på 1.200.000,- uten kollisjonsskaden, vil vår vurdering vært på en tilsvarende bil med kollisjonsskade hatt en estimert lavere verdi på 25 til 35 % på en bil til markedsverdi (1.200.000,-)

Vurdering gjøres ut ifra en skade på 550 000,- kr

Det ble deretter sendt en ny uttalelse fra bilforhandler X hvor det fremgikk at en slik bil uten skade ville blitt annonsert for kr 1 199 000, men kr 899 000 med skade. Den siste uttalelsen fra bilforhandler X tilsier at verdiforringelsen på klagers bil er kr 300 000. Flertallet legger til grunn at

en bilforhandler av X har spesialkompetanse til å foreta verdivurderinger som forhandler av et bestemt bilmerke og god markedskunnskap for den aktuelle biltypen.

Selskapet viser til at estimatet fra bilforhandler X er svært høyt sammenliknet med øvrige vurderinger som er fremlagt. NAF har i en uttalelse satt verdiforringelsen skjønnsmessig til kr 60 000:

(...)

Ovennevnte bil har vært utsatt for skade i front samt på høyre og venstre side. Dette har medført store demonteringer, monteringer, utskifting av mye deler både utvendig og innvendig, samt noe retting og reparasjonslakking. Det forutsettes at det utførte arbeidet er av faglig god kvalitet, og det vil da ikke foreligge noen form for teknisk lyte ved bilen. Men ved salg/ omsetning av bilen er det her opplysningsplikt, og da vil markedet reagere på denne bilens historikk/ tidligere karosseriskade.

Det må da her påregnes en salgsmessig lyte.

Verdiforringelsen settes skjønnsmessig til kr.60.000,-

Det fremgår av NAFs vurdering at det må påregnes en salgsmessig lyte basert på at det ved salg vil være opplysningsplikt, og at markedet vil reagere på bilens historikk og tidligere karosseriskade. Det vises blant annet til at kollisjonsskaden har medført store demonteringer, monteringer og utskiftning av mange deler både utvendig og innvendig. Verdiforringelsen ble satt skjønnsmessig til kr 60 000 uten at det tas hensyn til bilmerke eller bilens verdi med eller uten den skaden bilen ble påført ved kollisjon.

Det er videre innhentet en uttalelsen fra bruktbilsjef hos bilforhandler Z hvor det fremgår at:

Det skal sies at dette er en sak som er uvanlig for oss og ikke noe vi er borti ofte.

Her dreier det seg i all hovedsak om magesfølelse og hva vi mener en bil i denne prisklassen må reduseres i pris sammenliknet med "urørte" biler når de konkurrerer mot hverandre.

Ut fra PDF-vedlegget ditt er det snakk om en skade til 421.150,- + mva, men du skriver ink i din mail.

Etter å ha gjort meg opp en mening, så har jeg tatt noen telefoner og pratet med erfarne bilmennesker for å kontrollere min mening opp mot deres.

Vår mening er at et objekt som det her er snakk om vil være verdt et sted rundt 15% mindre dersom man opplyser til en potensiell kjøper om skaden og skadens omfang (noe vi mener man er pliktig til å gjøre). Som nevnt, så er dette basert på en magesfølelse og en totalvurdering av type bil og tilgjengelighet på tilsvarende biler som ikke har vært skadet.

(...)

Ifølge denne uttalelsen utgjør anslått verditap rundt 15 %, som tilsvarer ca. kr 180 000. Videre fremgår det at vurderingen er basert på "magesfølelse" og en totalvurdering av type bil og tilgjengelighet på tilsvarende biler som ikke har vært skadet.

Den oppnevnte eksterne advokaten kom til at verdiforringelsen/salgsslyten burde settes til kr 80 000. Det er stor differanse mellom selskapets tilbud om kr 80 000 og estimatet fra bilforhandler X. Selskapets tilbud på kr 80 000 innebærer en verdireduksjon på 5 % og synes lavt i forhold til at klagers bil fikk omfattende skader i kollisjonen i september 2021.

Flertallet har ikke grunnlag for å ta stilling til hva som er riktig verdireduksjon, men mener at både vurderingen fra NAF og vurderingen fra Z fremstår som nokså løst begrunnet. Vurderingen fra merkeverkstedet er derimot knyttet til det relevante bilmerke og bygger på antagelser om markedsverdi før og etter kollisjonen. Denne vurderingen virker derfor bedre begrunnet enn de andre vurderingene. Selskapet har hatt anledning til å innhente en tilsvarende takst fra personer med spesialkompetanse på den aktuelle bilen, men har valgt ikke å gjøre det. Uten en slik

alternativ og mer konkret vurdering mener flertallet det må være riktig å legge vurderingen fra merkeverkstedet til grunn.

Nemndas mindretall, Trine Vøien, bemerker:

Mindretallet mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvoretter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Etter mindretallets oppfatning bærer alle de sakkyndige vurderingene i saken preg av å være nokså løst og lite konkret begrunnet. Dette inkluderer vurderingen fra merkeverkstedet/bilforhandler X hvor det bl.a. gis uttrykk for uttalelsen kun er et "estimat/synsing". Uttrykket "(O)m vi sier bilen din har en markedsverdi i dag på 1.200.000,-" er etter mindretallets oppfatning verken en bekreftelse eller antagelse på at kjøretøyet uten skaden har en markedsverdi tilsvarende dette beløpet. Det er imidlertid mye som taler for at et slikt anslag uansett er for høyt anslått basert på eksisterende tilbud og etterspørsel av aktuelle type kjøretøy. Det er videre uklart for mindretallet i hvilken utstrekning de sakkyndige har vurdert og evt. vektlagt hvilken type reparasjon som er utført. Det vil være av betydning for vurderingen om hvorvidt det foreligger kun utskiftning av deler eller en utretting av en karosseriskade, evt. en kombinasjon av disse. Det er således ikke utelukkende avgjørende for verdireduksjonsspørsmålet at kjøretøyet har blitt reparert for et betydelig beløp. Alle disse usikkerhetsmomentene bør belyses i muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).